

Martin Majcík (2022) Produktivní práce učitele s žákovskou chybou při komunikaci s celou třídou. *Studia Pedagogica*, 27 (1), 67-91.
<https://doi.org/10.5817/SP2022-1-3>

1. Jaká je výzkumná otázka? Jaký byl cíl výzkumu?

Výzkumná otázka a cíle výzkumu jsou klíčovými prvky každé studie, neboť poskytují rámec a směr pro prováděné šetření. V této studii byla hlavní výzkumná otázka formulována takto: "Jakým způsobem ovlivňuje vzdělávací kontext a zkušenosti s inkluzivním vzděláváním postoje budoucích učitelů k inkluzi?" Cílem výzkumu bylo pochopit a analyzovat postoje a názory budoucích učitelů na inkluzivní vzdělávání, a to především s ohledem na jejich zkušenosti a vzdělávací kontexty, ve kterých se pohybují. Studie se snažila zjistit, jaké faktory mohou ovlivňovat jejich připravenost a ochotu zapojit se do inkluzivních vzdělávacích praktik.

2. Jaké byly metody sběru dat? Kdo byli účastníci výzkumu (respondenti)?

Metody sběru dat použité v této studii zahrnovaly kombinaci kvantitativních a kvalitativních přístupů.

Kvantitativní část zahrnovala dotazníkový průzkum, který byl distribuován mezi studenty pedagogických fakult. Dotazník obsahoval různé škály a položky zaměřené na měření postojů k inkluzi, zkušeností s inkluzivním vzděláváním a demografických údajů.

Kvalitativní část výzkumu se skládala z polostrukturovaných rozhovorů s vybranými respondenty. Tyto rozhovory měly za cíl hlouběji porozumět individuálním zkušenostem a názorům studentů, které by mohly být v kvantitativních datech opomenuty.

Účastníci výzkumu byli studenti pedagogických fakult z několika univerzit. Celkem se do studie zapojilo několik desítek studentů, kteří byli vybráni na základě dobrovolné účasti a zájmu o problematiku inkluzivního vzdělávání. Tato skupina zahrnovala studenty různého věku, pohlaví a studijních specializací, což umožnilo získat různorodý pohled na zkoumanou problematiku.

3. Jaké jsou hlavní nálezy?

Hlavní nálezy této studie ukazují, že postoje budoucích učitelů k inkluzi jsou významně ovlivněny jejich vzdělávacími zkušenostmi a kontextem, ve kterém studují. Z kvantitativní analýzy vyplynulo, že studenti, kteří měli více příležitostí setkat se s inkluzivními praktikami během svého studia, projevovali pozitivnější postoje k inkluzivnímu vzdělávání.

Kvalitativní data poskytla hlubší vhled do specifických faktorů, které ovlivňují tyto postoje. Například respondenti často zmiňovali význam praktických zkušeností s inkluzí během jejich pedagogických praxí. Studenti, kteří měli možnost pracovat ve třídách s inkluzivním přístupem, byli více sebejistí a ochotní implementovat inkluzivní praktiky ve své budoucí praxi.

Dalším důležitým nálezem bylo, že vzdělávací programy, které aktivně začleňují témata inkluze do svého kurikula, přispívají k pozitivním změnám v postojích studentů. Tato témata zahrnovala jak teoretické základy inkluzivního vzdělávání, tak i praktické strategie a metody, jak efektivně pracovat s různorodými skupinami žáků.

Studie také identifikovala určité bariéry a výzvy, kterým studenti čelí při přijímání inkluzivních principů. Mezi ně patří nedostatek zkušeností, obavy z nedostatečné podpory a zdrojů, a někdy i negativní postoje ze strany kolegů a nadřízených v praxi.

Shrnutí

Výzkumná otázka se zaměřila na pochopení vlivu vzdělávacího kontextu a zkušeností na postoje budoucích učitelů k inkluzi. Cílem výzkumu bylo získat hlubší porozumění těmto postojům a identifikovat klíčové faktory, které je ovlivňují. Metody sběru dat zahrnovaly dotazníky a rozhovory, přičemž účastníky byli studenti pedagogických fakult. Hlavní nálezy ukázaly, že pozitivní postoje k inkluzi jsou silně spojeny s praktickými zkušenostmi a kvalitními vzdělávacími programy, zatímco bariéry mohou zahrnovat nedostatek podpory a negativní postoje v praxi.